

Borshy Kerekes György

1892-1971

Messze Californiából érkezett a lesújtó hír: Borshy Kerekes György eltávozott az élők sorából. Amerikai magyarságunk egyik legfényesebb üstököse hullott le közéletünk egéről.

Egész életét népe szolgálatára áldozta s talán ezért szolgáltatta vissza szolgálat közben az Ur Isten. A Hollywoodi Magyar Református Egyház vasárnapi istentiszteletét egy magasztos áldással még bezárta, azután összeesett és megdőbbszent hívők seregétől körülveve a templomban szenvedett ki.

Borshy Kerekes György 1892. március 9-én született Diósgyőrben. A budapesti és debreceni teológiákon végezte tanulmányait, de lelkeszi képességét szokatlanul későn szerezte meg, mert annak ellenére, hogy a törvény mint teológust, kivette a kötelező katonai szolgálat alól, 40 társával együtt önként vonult be szolgálatra az első világháború közepén, mikor már gazdag rendeket vágott népünk legjobbjaitól a halál. Borshy Kerekes György egész további élete során is nemcsak annyit tett, amennyi tőle a törvények megköveteltek, hanem amennyit sokkal szigorubb lelkiismerete fajtájának szolgálatában mindenkor diktált neki.

Öt évi hadiszolgálat és fogság után 28 éves korában lett lelkésze a Magyarországi Református Egyháznak, hogy pásztorja lehessen a megcsontított országban lelkiválságok között vergődő népének. Az Isten azonban másként döntött föléle, Magyar Amerikába küldte ideszakadt népünk vezetésére és szolgálatára.

Nem tud beletörődni az új világban egyházi téren talált kezdetleges állapotokba. Ohazai gyülekezeteknek is díszére való templom építésébe ör McKeesporton, a gazdasági élet mélyponján, mikor kicsinyhítűek napi betevőfalatjukért aggodnak. De Borshy mert építeni, mert tudta, hogy a hívő ember mögött mindig ott áll az Isten.

Szabadság - A.M. Népszava, Am. M. Világ
1971 febr. 3.

A kivételes képességű fiatal pap hamarosan az akkor dúló egyházi viták középpontjába kerül. Írásaiban, melyek közül még ma is sokat emlegetik az "Egyetlen Ut"-at és magával ragadó szónoklataiban tántoríthatatlanul száll sikra az el-egyítettlen, ősi kálvinista hit megtartása mellett az új hazában. Egyik alapítója, majd később főesperese lett a Független Magyar Református Egyháznak. Évtizedeken keresztül hozzáértéssel szerkesztette egyháztestének hivatalos lapját: a Magyar Egyházat.

Borshy Kerekes hamarosan kinövi egyháztestének szűkebb keretei közül. Pár évi amerikai tartózkodása után, 1935-ben pedig szervező-titkárrá választják a tetterős és rendkívüli népszerűségnek örvendő fiatal embert.

Működésével az egyesület történetének legszebb fejezete kezdődik. Nagyrészt az ő rábeszélő tehetségének köszönhető, hogy az egyesület legfelsőbb vezetése az ország fővárosába, Washingtonba kerül központosításra. Felhagyva az addig követett elavult elgondolásokat, teljesen korszerű szervezési módszereket vezetett be, melynek eredményeképpen négy év alatt az egyesület 5819 taggal szaporodott, ami sokkal hatalmasabb testvérszámot jelent, mint az intézményeknél is káprázatos eredménynek számított.

Az egyesület páratlanul álló gyarapodásával együtt emelkedett Borshy Kerekes közéleti csillaga is. 1944-ben már főtitkár, az alapvető változásokat elrendelő 1956-os közgyűlés pedig két év-

tizedes nagyszerű munkájának elismerésül az egyesület elnökévé választja. Borshy Kerekes György amerikai magyar pályafutását építéssel kezdte és ehhez a gondolatához mindvégig hű maradt. Elnöksége idején épül a kastélyszerű Kossuth Ház a főváros legszebb pontján és kerül felhúzásra a Bethlen Otthon korszerű és hatalmas öreg otthona.

Az Amerikai Magyar Református Egyesület közgyűlése ragaszkodását és elismerését kívánta kifejezni, mikor nagy multra visszatekintő ösz vezérét 1964-ben, véglegesen visszavonulása alkalmával, alelnökévé választotta. Ilyen módon soha nem vált ki egyesületünk aktív szolgálatából és az első tisztségviselő, akit tényleges szolgálatból szőlított el a halál.

Ezer irányu egyesületi elfoglaltsága mellett mindig tudott időt szakítani amerikai magyar közügyek intézésére is. Kevesen tudják ma már, hogy a második világháboru után erősen balra tolódott és széthullás előtt álló Amerikai Magyar Szövetséget az ő fáradhatatlan szervezői munkássága keltette új életre és terelte ismét helyes irányba. Egészen visszavonulása napjáig a szövetség munkájában tevékeny és irányító szerepet játszott, mint annak évtizedeken át igazgatója, toba izben pedig igazgatósági elnöke.

Éveken keresztül volt igazgatója a Magyar Segélyakciónak, mely a második világháboru óhazai áldozatai részére gyűjtött tekintélyes mennyiségű ruhaneműt és pénzt. Egyik megalapítója és elnöke lett a Coordinated Hungarian Relief néven ismert magyar segélyszervezetnek, melyet

az 1956-os forradalom utáni szükség hívott életre.

Borshy Kerekes György az amerikai magyar kulturélet egyik kiemelkedő alakja és bőkezű mecénása volt. Helyesen és hamar felismerte, hogy amerikai magyarságunk létének és jövődjének három fő tartópillére: az egyházak, az egyesületek és a magyar nyelvű sajtó. Hosszú közéleti pályafutása során soha nem szűnt meg e három tartópillért támogatni és erősíteni. Titkársága idején szerkesztője, elnöksége alatt pedig főszerkesztője az Amerikai Magyar Református Egyesület hivatalos lapjának, a "Testvériség"-nek. Ragyogó újságírói képességei emelték ezt a folyóiratot itteni közéletünk egyik legkiemelkedőbb és legmegbecsültebb sajtótermékévé. Vezércikkeivel mindig nagy befolyást gyakorolt a közvélemény kialakítására. Tárgyilagos és szellemes kritikáiban itt-ott megbújó gúnyban is mindig ott parázslott emigráns szellemi életünk építésének és szépítésének őszinte szándéka.

Elnöksége alatt indította meg az egyesület kiadásában a Hungarica Americana könyvsorozatot, melyben amerikai magyar szellemi termékeket kívánt megörökíteni.

Öhazai tapasztalatból tudta, hogy írónak és költőnek rendszerint üres a tarisznája. Megható volt az a tapintat, mellyel tehetséges szellemi emberek hóna alá nyulit anélkül, hogy önérzetüket sértette volna.

Itt elért nagyszerű eredményei ellenére sem tudott soha egészen gyökeret verni az új földben. A messzire szakadt gyermek eltéphetetlen rajongásával és szeretetével csüngött az ősi földön és annak sorsverte népén. Talán ez magyarázza meg végakarátát is, mely szerint hamvait haza kell szállítani Magyarországra és szülei mellé elhelyezni a családi sírboltba.

Borshy Kerekes György testben eltávozott közülünk, de lélekben örökre velünk marad, követendő példát állítva minden vezetőnek, hogyan kell és lehet két haza népét egy hűséges szívvel szolgálni mindhalálig.

ESZENYI LÁSZLÓ

Lásd a Következőkben Vasváry ödön megjegyzéseit erre a cikkre.

nem igaz
Hilari
elnöksége
alatt kezdődött

